

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

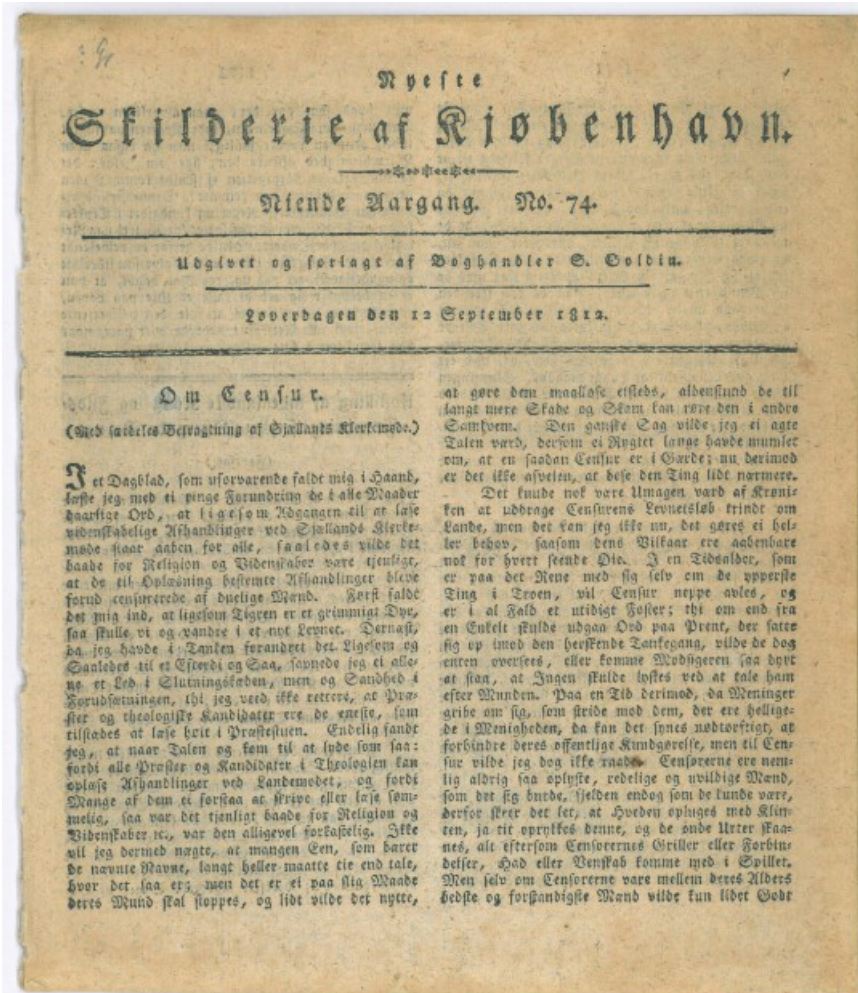
Titel: Om Censur. (Med særdeles Betragtning af Sjællands Klerkemøde.)

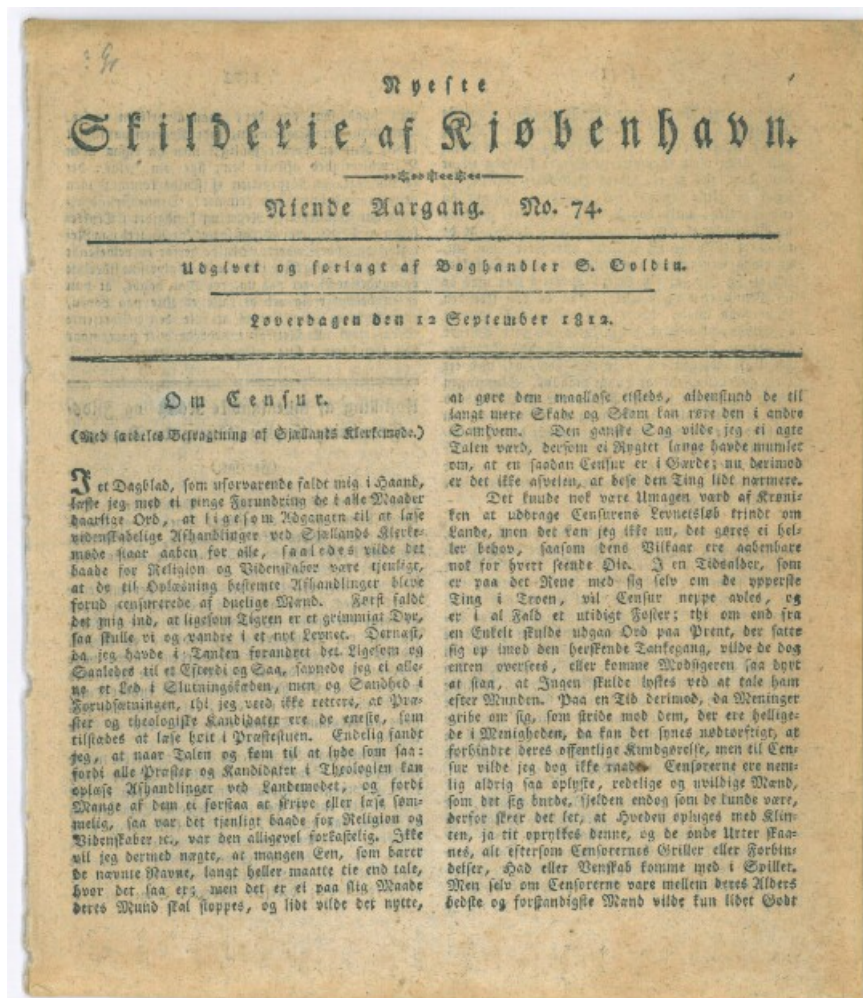
Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Om Censur. (Med særdeles Betragtning af Sjællands Klerkemøde.)", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 1169. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1812_187-txt-root/facsimile.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Nyeste

Skilderie af Kiøbenhavn.

Niende Aargang. No. 74.

Udgivet og forlagt af Bøghandler E. Goldin.

Torsdagen den 12 September 1812.

Om Censur.

(Sied lærdes Betragtning af Sjældants Klerikere.)

I et Dagblad, som usforvarende faldt mig i Haand, løste jeg med et par Ord forundring de i alle Maader kvædet Ord, at i et saadan Afsagnen til at lade videnskabelige Afhandlinger ved Sjældants Klerikere skaae anden for alle, saaledes vilde det haade for Religion og Videnskabers store tjenste, at de til Oplysning bestemte Afhandlinger blev forud censurerede af detslige Mænd. Heri faldt det mig ind, at ligesom Lygen er et grimmigt Dyr, saa skulle vi og vandre i et nyt Levnet. Dernæst, da jeg havde i Tanken forandret det Ugletem og Saaledes til et Stier og Saa, saavnd jeg et alle og et Led i Slutningsordenen, men og Sandhed i Forbudningen, thi jeg ved ikke rettere, at Præster og theologiske Kandidater ere de eneste, som tillades at lade høre i Præstestuen. Endelig sandt jeg, at naar Taler og kom til at lyde som saa: fordi alle Præster og Kandidater i Theologien kan oplæse Afhandlinger ved Landmødet, og fordi Mængde af dem er forfærdede af Kræfte eller lave Samvittigheder, saa var det tjenstlig haade for Religion og Videnskabers, var den alligevel forsæfelig. Ikke vil jeg dermed nægte, at mangen Ven, som bærer de nævnte Haare, langt heller maatte tie end tale, hvor det saa ers, men det er et paa sin Maade deres Mund skal stoppes, og lidt vilde det nytte,

at gøre dem maalløse esteds, aldensund de til langt mere Skade og Skam kan røre den i andre Samfund. Den ganske Sag vilde jeg et agte Taleren ved, derom et Høgtet lange havde mundet om, at en saadan Censur er i Gærde; nu derimod er det ikke afslut, at lise den Ting lidt nærmere.

Det kunde nok være Umagen ved af Kroniken at udbringe Censurens Levnetsløb frinde om Lande, men det kan jeg ikke nu, det gøres et belter kkeov, saafom dens Vilkaar ere aabenbare nok for hvert stende Dia. I en Tidstid, som er paa det Næste med sig selv om de ypperste Ting i Treen, vil Censur neppe avles, og er i al Fald et utidigt Høst; thi om end fra en Enkelt fulde udgaan Od paa Print, der fates sig op imod den herfænde Tansgang, vilde de dog enten overføres, eller komme Medhjæleen saa dygt at sja, at Ingen fulde lystes ved at tale ham efter Munden. Paa en Tid derimod, da Meninger gæbe om sig, som stride mod dem, der ere helligede i Menigheden, da kan det synes nødvendigt, at forbinde deres offentlige Kundgørelse, men til Censur vilde jeg dog ikke raade. Censurerne ere nemlig aldrig saa ephlyte, rebelige og uvildige Mænd, som det sig kunde. Helden endog som de kunde være, derfor stier det ser, at Hveden opluges med Klitten, ja tit oprulkes denne, og de onde Ureter faanes, alt efter som Censurerne Griller eller Forbitnes, Had eller Venstas komme med i Spillet. Men selv om Censurerne vare mellem deres Alders bedste og forstandigste Mænd vilde kun lidt Gødt

udrætted, thi Meningerne om Menneskets væsentligste Anliggender udgaa ingenlunde fra en enkelt Mand, de ere ei frugt paa Videns Træ og finde ei Meddelelse, uden naar Gæmterne alle ere faldne til at have dem, saa at en Albers Ordbrøder kun udfige, hvad de fleste længe efter at høre; tvings da end Præsten, taler dog Lungen, og snart vilde de ny Meninger i Lun vinde saadan Stærke, at de med et tilsvingne sig Ordet. Det antog Man nu, at ogsaa Censorerne høre til deres Tid, da følger det af sig selv, at om de end oprigtig staa med de ny Meninger i visse Dele, staa de dog ikke den Tankegang imod, hvoraf disse Meninger sørgelig udspiringe, kunde ei heller luffe det store Talerør for denne, uden at undertrykke Mandes Skrifter, der i Hovedsagen ere enige med dem, og, med eet Ord, gøre den offentlige Tunge maaltøs. Censureringen bliver da, at en saadan Censur var et Vidnesbørd om, at Man søler sig for svag til at modstaa den indbrudende Strøm, og ved at opstaa denne Dømmning tilløber Man sig en fort Seilstand, hvorunder Gæsten voger, da den glemmes, de ny Meninger stræktes daglig, og Stridsmandene for de gamle seve ind eller jøse hen.

Betrægte vi nu vor Tid, da maa vi tilstaa, at kemelt Censur aldrig kunde være mere nødvendig end nu. Censurer, der ei lode Andet komms frem end hvad der var agte kristelig, vilde neppe findes i Landene, thi selv de fleste overlevne Kristnes Tankegang er i mange Stykker blevet saare ukristelig, og fandtes de, som Præsterne til at staa stille, en aandelig Dødsjov eller en voldsem Væring blev følgen. Doges derimod, som rimeligt maa findes paa de fleste Stæder, ukristne til Censurer, da kunde Man vel haabe, at dette vilde befordre Kristendommens Seier, isærlig for dens Undergang, men Saadant kan jo ei være en ukristelig Regerings Dnske, og den kristelige kan ikke bruge et saadant Midde.

Skal da en velskænkende Regering taale, at Meninger udbredes, som svækkes Folkets Lydighed og Kærlighed, angribe Kristendommen, og spore eller undergrave Dydens Grundfæmninger? Laas maa den alle de skjulte Ansald, Alt hvad der ikke aabenlyst drøner i Strid mod Gud, Hans Ord og Bud,

men hvad som gør det, maa alvorligen revses. Den maa, som Saarløgen, lade Kræften uanfægtet indtil Knuden vorder lønlig, men da ogsaa uden Varnhertighed afføre den; sig som Jesus: det er umuligt, at Forargelsen ei skalde komme; men vi ham, ved hvem den kommer! Denne Grundfæmning har Danmarks Regering kundgjort i Lovtællingen af 1799, hvor Straf sættes for Aarsk og Religion og gode Sæder. Skulde derfor en velbetende Forfatter vækkelig have i Sinde at udgive sine lidelige og ugudelige Væger paa ny, for Man haabe, at han enten betænker sig ved at kaste et Die paa Boven, eller kommer til advortes at føle den velskænkende Straf, som alle Herkæmte nedbøde over ham, naar han fremturer i sine affællige Idretter.

Udstilling af indenlandske Kunst- og Hånd- Frembringelser, paa Østergade No. 14.

(Fortsat.)

For Enden af Salen er en Balsstræbe. Der saae blandt andet et kostbart Dyrbord af Vandholts. Der findes iffto i Catalogen. For Stadsdamerne i Hovedstaden er det maalket hensigtsmæssigt; det forekommer mig ellers, som om der er formæget sammenpakkert i et. Ugefor det midterste Dord findes et Uhr af Jens Johansen i Esbjerg, der stiller 33 forskjellige Stykker. Naar jeg var rig Mand vilde jeg indrette en Heststald Udstillingsstald, og da skulle alle Dordene saaledes være indbegne; thi det er skændigt at see hvoelede mange Venner have Fingrene paa enhver Ting, naaret man kan see paa dem, at de hvoelede selv staa at beholme Tingen eller have Lyk at lise den.

Yderst paa det midterste Dord tiltrækker nogle kunstig fæde Skof af en indrulleret Matros alle, selve Skomagerens Opmarksomhed. Sagen er nok den, at den ene er fæet over en vaad Sandstaf og en anden paa en Bæst, som har bestaaet af flere Stykker, som siden ere udvillede af en lille Kæmning. Ved Siden af Skoen findes et komplet Drejerlad med matematisk Delningskæde o. s. v. af Behrens; deretter laagerede Sager af O.

udrettes, thi Meningerne om Menneskets væsentligste Anliggender udgaa ingenlunde fra en enkelt Mand, de ere ei fritagte paa Videns Træ og finde ei Meddelelse, uden naar Gæmterne alle ere faldne til at have dem, saa at en Albers Ordbrøder kun udgive, hvad de fleste længe efter at høre, tvings da end Præsten, taler dog Lungen, og snart vilde de ny Meninger i Livet vinde saadan Stærke, at de med et tilsvingne sig Ordet. Det antog Man nu, at ogsaa Censorerne høre til deres Tid, da følger det af sig selv, at om de end oprigtig staa med de ny Meninger i visse Dele, staa de dog ikke den Tankegang imod, hvoraf disse Meninger sørgelig udspirer, kunde ei heller lufte det store Talerør for denne, uden at undertrykke Mandes Skrifter, der i Hovedsagen ere enige med dem, og, med eet Ord, gøre den offentlige Tunge maaltøs. Censureringen bliver da, at en saadan Censur var et Vidnesbød om, at Man søgte sig for svag til at modstaa den indbrudende Strøm, og ved at opstaa denne Dømmning tilløber Man sig en fortællende, hvorunder Gæsten voger, da den glemmes, de ny Meninger stæfkes daglig, og Stridsmandene for de gamle seve ind eller jove hen.

Betrækte vi nu vor Tid, da maa vi tilstaa, at kemeltte Censur aldrig kunde være mere indvendig end nu. Censorer, der ei lode Andet komms frem end hvad der var agte kristelig, vilde neppe findes i Landene, thi selv de fleste overlevne Kristnes Tankegang er i mange Stykker blevet saare utristelig, og fandtes de, som Præsterne til at staa stille, en aandelig Dødsdøvn eller en voldsem Væring blev følgen. Doges derimod, som rimeligt maa findes paa de fleste Steder, utristene til Censorer, da kunde Man vel haabe, at dette vilde befordre Kristendommens Seier, istedenfor dens Undergang, men Saadant kan jo ei være en utristelig Regerings Dnske, og den kristelige kan ikke bruge et saadant Midde.

Skal da en velskænkende Regering taale, at Meninger udbredes, som svækkes Folkets Lydighed og Kærlighed, angribe Kristendommen, og spore eller undergrave Dydens Grundfæstninger? Laas maa den alle de skjulte Ansald, Alt hvad der ikke aabenlyst drager i Strid mod Gud, Hans Ord og Bud,

men hvad som gør det, maa alvorligen revses. Den maa, som Saarløgen, lade Kræften uanfægtet indtil Knuden vorder løst, men da ogsaa uden Varmhjertighed afføre den; sig som Jesus: det er umuligt, at Forargelsen ei skalde komme; men vi ham, ved hvem den kommer! Denne Grundsaetning har Danmarks Regering kundgjort i Trykkeloven af 1799, hvor Straf sættes for Aarsk og Religion og gode Sæder. Skulde derfor en velbeholdende Forfatter vækkelig have i Sinde at udgive sine lidelige og ugudelige Væger paa ny, for Man haabe, at han enten betænker sig ved at fæste et Die paa Boven, eller kommer til advortes at føle den velskænkende Straf, som alle Herkæmne nedbøde over ham, naar han fremturer i sine affættelige Idretter.

Udstilling af indenlandske Kunst- og Hånd- Frembringelser, paa Østergade No. 14.

(Fortsat.)

For Enden af Salen er en Balsstræbe. Der staaer blandt andet et kostbart Erebord af Vandholts. Der findes iffto i Catalogen. For Stadsdamerne i Hovedsagen er det maalkke hensigtsmæssigt; det forekommer mig ellers, som om der er formæget sammenpakkert i et. Ugefor det midterste Bord findes et Uhr af Jens Johansen i Esbjerg, der stiller 33 forskjellige Stykker. Naar jeg var rig Mand vilde jeg indrette en Hensigt Udstillingsaal, og da skulle alle Bordene saaledes være indbegne; thi det er skændigt at see hvoelede mange Venner have Fingrene paa enhver Ting, naaget man kan see paa dem, at de hvoelede selv staae at beholde Tingene eller have Lyst at lise den.

Yderst paa det midterste Bord tilskræfter nogle kunstig fæde Skof af en indrukket Matros alles, selve Skomagerens Opmarksomhed. Sagen er nok den, at den ene er fæet over en vaad Sandstaf og en anden paa en Bæst, som har bestaaet af flere Stykker, som siden ere udvilde af en lille Kæbning. Ved Siden af Skoen findes et komplet Drejerlad med matematisk Delningskæbe o. s. v. af Behrens; deretter laagerede Sager af Ols

Næste
Skilderie af Kjøbenhavn.

Tiende Aargang. No. 75.

Udgivet og forlagt af Boghandler E. Seldin.

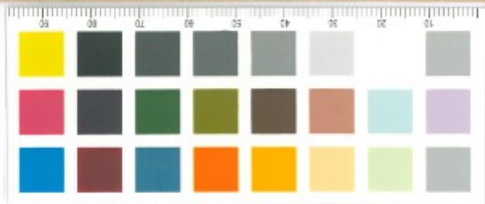
Firsdagen den 15 September 1812.

Om Censur.

Med særdeles Betragtning af Christianis Klerkemøde.
(Udtæningen af det i forrige Nummer afgavede Brev.)

Hvo, som har betænkt dette, maa vist høiligt indres over, at i en Tid som den nuværende og i et Land som Danmark, som blev raadet til en Censur ved Landemødet, som Noget, der skulde være gavnligt for Religion og Videnskab; i et Land, hvor Man uden Censur kan lade deres prænte hvad Man vil, skulde Ordene censureres for de udgift af Mænd; skulde Man frygte for dens Virkning paa hølærde Mænd; hvor Alle talte frit, skulde Præster være de, hvis Mund til Religionens og Videnskabens Tærv skulde hindres! Noget mere Taalmodig, noget mere Kærlig og Udfælsfuld lader sig ikke tænke. Var det virkelig kommet saavidt, at Religion og Videnskab maatte frygte for hvad der taltes aabenbar af og imellem Præster, da kunde baade Moder og Døtre lige saagode strax se sig om anden Leilighed, thi i det Land vare de husvilde, taltes de end ikke for nær, saa glemtes de, og det er dog af Alt det Værste. Dog, Gud ske Lov! saavidt er det endnu ikke kommet i Danmark, det er ikke engang kommet saalænge, som jeg engang halv hovmodig og halv misnemdig tænkte, baade Kristendom og Videnskab har i den bedste Kirke sine tre Venner og Tals-

mand, vist nok ere de ingenlunde enten saa mange, saa nidkære, eller saa frimodige, som det bestaa var at ønske; men med Guds Hjælp vil haardt Fallet og Mødet daalig være, og hvad skal Man da domme om et Raad, som naar det fulføres, maatte fuldstaa den opprørske Indretning til Religion og Videnskabligheds Fremme, der i mange Aar er gjort, thi saaledes maa Man vel med Rette kalde det Klerkemøde, hvor det levende Ord indfætted i sin tabte Ret, hvor Præster samles for at opføre, opvarme og styrke hinanden i de ende Dage. Vist nok kan der findes Entsette af de udhygige eller vanvittige Medlemmer, som trænge sig frem og lade deres Ræst høre; men hvad skaber det? enten ere Præsterne heirevne af Tidens Strøm, og da er der Intet at råde men vel at vinde, eller de have knæet den imod, hvor den druse sig stærkest, og da lade de sig vist ei drive som Bølger af en Vind, som blæser der, hvor Luther og Drogenbagen med de hvirvordige Mænd fra Palladius til Halle saa malsede for deres Dine. Kommer Noget med Snak eller Tant, da kan han jo let i al Ansændighed vende hilstet saa, at han ei tiere skal lystes ved at gøre Bold paa Gudsfolks Dren. Kan fer at Dette des visere kunde se og fer at vigtige Spørgsmaal kunde yderligere afhandles, maatte Man vel ønske, at det efter en Afhaandlig Væning stod enhver fælt for i ordenlig Samtale at gøre sin Indvendning. Herved bortskræmmedes Skrupelen, men ei Den, der alvorlig troede han havde Noget at sige, herved nattedes Udskillige, som vil galde i Menigheden, til at aabenbare deres Hjerters Tanker.

Næste
Skilderie af Kjøbenhavn.

Tiende Aargang. No. 75.

Udgivet og forlagt af Boghandler E. Seldin.

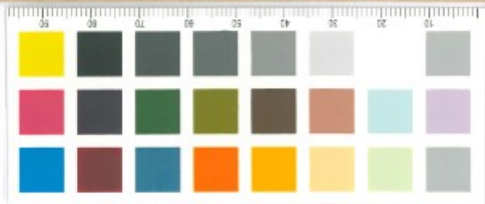
Tirsdagen den 15 September 1812.

Om Censur.

Med særdeles Betragtning af Christianis Klerikere.
(Udtæningen af det i forrige Nummer afgubte Brev.)

Hvo, som har betænkt dette, maa vist høiligt indres over, at i en Tid som den nuværende og i et Land som Danmark, som blev raadet til en Censur ved Landemødet, som Noget, der skulde være gavnligt for Religion og Videnskab; i et Land, hvor Man uden Censur kan lade deres prænter hvad Man vil, skulde Ordene censureres for de udgik af Munde; skulde Man frygte for dens Værkning paa hølærte Mænd; hvor Alle talte frit, skulde Præster være de, hvis Mund til Religionens og Videnskabens Tærv skulde hindres! Noget mere Taalmodigt, noget mere Kærligt eller og Udskælsfuldt lader sig ikke tænke. Var det virkelig kommet saavidt, at Religion og Videnskab maatte frygte for hvad der taltes aabenbar af og imellem Præster, da kunde baade Moder og Døtre lige saagode strax se sig om anden Leilighed, thi i det Land vare de husvilde, taltes de end ikke for nær, saa glemtes de, og det er dog af Alt det Værste. Dog, Gud ske Lov! saavidt er det endnu ikke kommet i Danmark, det er ikke engang kommet saalænge, som jeg engang halv hovmodig og halv misnødig tænkte, baade Kristendom og Videnskab har i den bedste Kirke sine tre Venner og Tals-

mand, vist nok ere de ingenlunde enten saa mange, saa nidkære, eller saa fremfærdige, som det bestaa var at ønske; men med Guds Hjælp vil haardt Tallet og Mødet daglig være, og hvad skal Man da domme om et Raad, som, naar det fulføres, maatte fuldstaa den opprørske Indretning til Religion og Videnskabligheds Fremme, der i mange Aar er gjort, thi saaledes maa Man vel med Rætte kalde det Klerikere, hvor der levende Ord indføres i sin tabte Ret, hvor Præster samles for at opføre, opvarme og styrke hinanden i de ende Dage. Vist nok kan der findes Entsette af de udhygige eller vanvittige Medlemmer, som trænge sig frem og lade deres Ræst høre; men hvad skaber det? enten ere Præsterne heirevne af Tidens Strøm, og da er der Intet at råde men vel at vinde, eller de have knæet den imod, hvor den druse sig stærkt, og da lade de sig vist ei drive som Bølger af en Vind, som blæser der, hvor Luther og Drogenbagen med de hvidevordige Mænd fra Palladius til Halle saa malsede for deres Dine. Kommer Noget med Snak eller Tant, da kan han jo let i al Ansændighed vende sig til, at han ei tørre skal lyttes ved at gøre Bold paa Gudsfolks Dren. Kan ser at Dette des visere kunde se og ser at vigtige Spørgsmaal kunde yderligere afhandles, maatte Man vel ønske, at det efter en Afhaandlig Væning stod enhver frit for i ordenlig Samtale at gøre sin Indvendning. Herved bortskræmmedes Skrupelen, men ei Den, der alvorlig troede han havde Noget at sige, herved nattedes Udskillige, som vil galde i Menigheden, til at aabenbare deres Hjerters Tanker.

Bl Man sigt, at Saabant blev for vidtskiftig, da svaret jeg, at Duffoppen har baade Kald og Myndighed til at hude Taaehed, naar der findes usømmelig eller om Ord og ingen Ting, men først Seriden maandelig om de Stykker, som ere Menneget vigtige i Tid og Etighed, da ved jeg, at ingen Mand, som er bekjendt for sin og sine Brøders Vished i Treen og Haaber, vil lade sig Tiden falde lang, de Andre, lad dem fare! de have der Intet at gøre. For det første havde det vist ingen Nød, at Forhandsingerne skulde virkeligt blive langvarige, men kom en saadan Tid, da kunde de og gerne holde op, da havde Indretningen udvirket hvad den skulde, og Kamperne fandt nok hinanden i aaben Mark.

Dette er en Censur, som kan tiltaendes, ikke den anden, som vilde, om muligt, tvale Alt. Adskillige, som burde tale, vide frempe sig ved at mestres af en Enkelt, uden at kunne tage til Genmæle, ledes ved et Arbejde, som maaske blev forsvaavid omkost, finde en Lindskjoldning for den Trevendte og Mennekestyrer, som i denne Vantroens Tidsalder er ei sjelden hoo de overblevne Kvindes Adskillige, som seent bleve færdige, og hvis Mest været da burde heres, holdes borte, og for at Mødet ei skulde blive ganske maalløst, maatte Man da lade dem tale, som af sinaarvorn forfængelighed oplode Munden til Snak og Bravl. Alt Dette vilde ske, naar ogsaa Censurerne vare de mest oplyste og skiklige, men hvem der end læstes til dette haade vanfælsige og brydjomme Kald, vilde der altid blive Nogen, og maaske meget med det paa deres Doms at udvæite, og hvad blev den rimelige Følge?

Et Svaret om Censur falder ganske anderledes ud, naar der spørges om de Afhænginger, paa hvilke Landemodet skjelum trækker sit Etal ved at udgibe dem, vilde jeg ikke evnans ointale, dersom jeg ei med det Samme vilde anmerke, at her en langt strengere Censur burde finde Sted.

Saaledes har ja da berøvid fremlagt men, maaske ubevendige men ei ugrundede Indsigelse i en Sag, der ei kan være nogen dansk Ven af Religion og Videnskaber sigsigstia. For min egen Stald er det vidtelig ikke, thi Kristendom maa blive forbuden, førind en Censur med Ret kan hude mig tie, og gør han det alligevel, skal vi derom nappes saa den første Gang, at han vel betænker

sig den anden; men skulde end Ordet toges fra mig, er jeg dog rolig, thi kun Gud ved hvor min Tale kan være gavnlig, og der er han magtig til at oplade mig Døren, om saa hele Helvede stod i Veien. Han, hvis Dø er over Mennekestens Døen, vil ogsaa i denne Sag spre Alt til sin Ere og Sandhedens Fremgang, og jeg tør haabe, at den Mand, der plantede Træet, vil, efter Løne, vage over det, saa det ei undergraves i den unge Alder; lad end nogle Krugter være ermfusne og vantroune; de falde af og trædes under Fødder, nogle vil dog være og mednes til Bedrøvelselse og Glæde paa den tunge Vandring.

N. F. S. Grundtvig.

Inden- og udenlandske Efterretninger.

Indenlandske Efterretninger.

Kammerraad og Cancellisekretair Feddersten har, enligt Gaarden No. 157 i Analiegaden til Grosserer Høstet for 100.000 Rdlr.

Et practisk Brev med Hjelands Naastand i sin Køn at forlange Livet, at man ikke vil finde, at nogen Krabbling eller noget vanføret Menneke opnaaer en meget høi Alder, er en Mand i Scrityløf Sogn i Jylland, almindelig kaldet Søren Koenand. Nogen denne Mand altid har været en Krabbling med Hvide Høen, fuldre han dog sidde St. Hans Dag sic 100de Aar, og hvad som mere er, han har endog fundet en tre Ledagerinde paa Livets Bani, der er 80 Aar gammel. Begge ere Almisselemmer.

Overretten i Gøtiorff har under d. 18 Aag. ladet bekjendgjøre, at i Folge en Begjering fra det Kongelige Gesandtskab i Wien, paalagdes alle som Haandværksfænde udenlands vandrende Kønsl. Underfartere som Vilge, at forjone sig foruden Kundschafter med Beviser fra indenlandske Kirche-ritreiter eller Dvrigshedens Leutheater, for at kunne legitimer sig som Kønsl. Underfartere og erholde de Kønsl. Gesandtskabets Beskræftelsesbeviser.

Hr. Pastor Borgeland har udgivet et Digt, under Titel: Slaget ved Rungver.

Naar man kjøber en Hjerding Emor hos en Holstecns Slipper, pleier han at veie den, og hvad den udgjør meer end 4 Lpd., maa Kjøderen betale

Bl Man sigt, at Saabant blev for vidtskiftig, da svaret jeg, at Diskeppen har baade Kald og Myndighed til at byde Taalshed, naar der findes usømmelig eller om Ord og ingen Ting, men først Seriden maandelig om de Stykker, som ere Mennesket vigtige i Tid og Etighed, da ved jeg, at ingen Mand, som er beskrevet for sin og sine Brøders Usked i Treen og Haaber, vil lade sig Tiden falde lang, de Andre, lad dem fare! de have der Intet at gøre. For det første havde det vist ingen Nød, at Forhænderingerne skulde virkeligt blive langvarige, men kom en saadan Tid, da kunde de og gerne holde op, da havde Indretningen udvirket hvad den skulde, og Kampene fandt nok hinanden i aaben Mark.

Dette er en Censur, som kan tiltales, ikke den anden, som vilde, om muligt, tvale Alt. Adskillige, som burde tale, vide frempe sig ved at mestres af en Enkelt, uden at kunne tage til Genmæle, ledes ved et Arbejde, som maatte blev forsvaavid omkost, finde en Lindskjoldning for den Trevendte og Menneskeskræk, som i denne Vantroens Tidsalder er ei sjelden hoo de overblevne Kvindes Adskillige, som seent bleve færdige, og hvis Mest værd da burde heres, holdtes borte, og for at Mødet ei skulde blive ganske maalløst, maatte Man da lade dem tale, som af sinaarvorn forfængelighed oplode Munden til Snak og Bravl. Alt Dette vilde ske, naar ogsaa Censurerne vare de mest oplyste og skiklige, men hvem der end læstes til dette haade vanfælsige og brydjomme Kald, vide der altid blive Nogen, og maatte meget med det deres Dom at udvæite, og hvad blev den rimelige Følge?

Et Svaret om Censur falder ganske anderledes ud, naar der spørges om de Afhænderinger, paa hvilke Landemodet skjelum trækker sit Etal ved at udgibe dem, vilde jeg ikke evnans omtale, dersom jeg ei med det Samme vilde anmerke, at her en langt strengere Censur burde finde Sted.

Saaledes har ja da berøvid fremlagt men, maatte maabvendige men ei ugrundede Indsigelse i en Sag, der ei kan være nogen dansk Ven af Religion og Videnskaber sigsigstia. For min egen Stolt er det vidtelig ikke, thi Kristendom maa blive forbuden, førend en Censur med Ret kan byde mig tie, og gør han det alligevel, skal vi derom nappes saa den første Gang, at han vel betænker

sig den anden; men skulde end Ordet toges fra mig, er jeg dog rolig, thi kun Gud ved hvor min Tale kan være gavnlig, og der er han magtig til at oplade mig Døren, om saa hele Helvede stod i Veien. Han, hvis Dø er over Menneskens Døen, vil ogsaa i denne Sag spre Alt til sin Ere og Sandhedens Fremgang, og jeg tør haabe, at den Mand, der plantede Træet, vil, efter Løne, vage over det, saa det ei undergraves i den unge Alder; lad end nogle Krugter være ermsfulde og vantroune; de falde af og trædes under Fødder, nogle vil dog være og mednes til Bedrøvelselse og Glæde paa den tunge Vandring.

N. F. S. Grundtvig.

Inden- og udenlandske Efterretninger.

Indenlandske Efterretninger.

Kammeraad og Cancellisekretair Feddersten har, enligt Gaarden No. 157 i Amaliegaden til Grosserer Høstet for 100.000 Rdlr.

Et practisk Brev med Hjelands Paastand i sin Køn at forlange Livet, at man ikke vil finde, at nogen Krabbling eller noget vanføret Menneske opnaaer en meget høi Alder, er en Mand i Scrittylef Sogn i Jylland, almindelig kaldet Søren Koenand. Nogen denne Mand altid har været en Krabbling med Hvide Høen, fuldre han dog sidde St. Hans Dag sic 100de Aar, og hvad som mere er, han har endog fundet en tre Ledagerinde paa Livets Bani, der er 80 Aar gammel. Begge ere Almisselemmer.

Overretten i Gøtting har under d. 18 Aag. ladet bekjendgjøre, at i Folge en Begjæring fra det kongelige Gesandtskab i Wien, paalagdes alle som Haandværksværende udenlands vandrende Kongl. Underaartere som Vilge, at forjone sig foruden Kundschafter med Beviser fra indenlandske Kirche-ritreiter eller Dvorighedens Leutheater, for at kunne legitimer sig som Kongsl. Underaartere og erholde de kongel. Gesandtskabets Beskræftelsesbeviser.

Hr. Pastor Borgeland har udgivet et Digt, under Titel: Slaget ved Rungver.

Naar man kjøber en Hjerding Emor hos en Holstecns Slipper, pleier han at veie den, og hvad den udgjør meer end 4 Lpd., maa Kjøderen betale

